

S&P: Șocul prețului petrolului ar putea afecta ratingurile suverane din Europa Centrala și de Est. Efectele asupra României

Țările cu venituri medii din Europa Centrala și de Est (CEE) sunt dependente de hidrocarburile importate pentru 57% din consumul lor final de energie, se arată într-un raport publicat de S&P Global.

Cele șapte economii incluse în raport - Cehia, Ungaria, Polonia, România, Slovacia (CEE5), Serbia și Turcia - reprezintă un PIB combinat de aproximativ 4.000 miliarde de dolari, o economie aproximativ de mărimea Japoniei.

În scenariul de baza al S&P, cotația barilului de petrol Brent va fi în medie de 80 dolari în 2026 și va scădea la 65 dolari în 2027, astfel încât efectul negativ asupra ratingurilor suverane din CEE pare gestionabil.

În scenariul de stres (cotația barilului de petrol Brent va fi de 130 dolari în 2026 și va scădea la 100 dolari în 2027), economiile consumatoare de energie și dependente de importurile de energie vor fi probabil cele mai lovite, efectul depinzând de disponibilitatea rezervelor de capital și de răspunsurile autorităților.

S&P atribuie României un rating 'BBB minus', cu perspectiva negativă. Previziunile anterioare ale agenției indicau pentru România o rată a inflației de 6,8% în 2026, 3,5% în 2027 și 3% în 2028. Deficitul de cont curent ca procent din PIB era estimat la 6,6% în 2026, 5,9% în 2026 și 5,8% în 2028, în timp ce deficitul bugetar ca procent din PIB era prognozat la 6,4% în 2026, 5% în 2026 și 4,8% în 2028. Creșterea economiei urma să se situeze la 0,7% anul acesta, 2,3% anul viitor și 2% în 2028.

În scenariul de baza al S&P, în care cotația barilului de petrol Brent va fi în medie de 80 dolari în 2026 și va scădea la 65 dolari în 2027, România ar avea o rată a inflației de 7,3% în 2026, 4,5% în 2027 și 3,8% în 2028. Deficitul de cont curent ca procent din PIB ar urma să se situeze la 7% în 2026, 6% în 2026 și 5,7% în 2028, în timp ce deficitul bugetar ca procent din PIB era prognozat la 6,5% în 2026, 5,5% în 2026 și 4,5% în 2028. Creșterea economiei urma să se situeze la 0,2% anul acesta, 2,7% anul viitor și 2,3% în 2028.

În scenariul de stres, unde cotația barilului de petrol Brent va fi de 130 dolari în 2026 și va scădea la 100 dolari în 2027, România ar avea o rată a inflației de 9% în 2026, 6% în 2027 și 4% în 2028. Deficitul de cont curent ca procent din PIB ar urma să se situeze la 8,2% în 2026, 7,4% în 2026 și 7,3% în 2028, în timp ce deficitul bugetar ca procent din PIB era prognozat la 7,7% în 2026, 6,5% în 2026 și 6% în 2028. Economia ar urma să înregistreze un declin de 1% anul acesta, urmând să crească la 2,5% anul viitor și 2% în 2028.

Saptămâna aceasta, cotația barilului de petrol Brent din Marea Nordului cu livrare în luna mai a urcat cu până la 4%, la aproape 117 dolari, după ce în ianuarie era sub 60 de dolari.

Dacă prețurile gazelor naturale ajung aproape de nivelul de vârf din 2022, ceea ce nu este parte a scenariilor privind energia, efectele negative asupra economiilor CEE și presiunile asupra ratingurilor vor fi mai ample și mai pronunțate, avertizează S&P.

Efectele scenariului de stres privind petrolul asupra ratingurilor suverane din CEE sunt neliniare și depind de disponibilitatea rezervelor de capital și de răspunsurile autorităților. Cele cu o capacitate internă semnificativă de generare a energiei, cum ar fi România, sau cu un mix semnificativ de carbune, de exemplu Polonia, s-ar putea confrunta cu implicații macroeconomice mai puțin pronunțate. În cazul României, totuși, creșterea mai slabă a PIB-ului și a veniturilor fiscale ar putea reduce sprijinul politic pentru consolidarea fiscală.

Cele mai lovite vor fi probabil economiile consumatoare de energie și dependente de importurile de energie, inclusiv Turcia, Ungaria și Slovacia. Ratingurile S&P atribuite Ungariei și Slovaciei au deja perspective negative, reflectând parțial riscurile la adresa finanțelor publice de pe urma expunerii ridicate la volatilitatea prețurilor materiilor prime.

Spre deosebire de Ungaria și Slovacia, unde rata de economisire este ridicată, poziția balanței de plăți a Turciei va fi afectată sever în scenariul sever. Inflația ridicată, încrederea fragilă a cetățenilor în moneda națională și rezervele valutare modeste ale Băncii Naționale pun presiune pe ratingul relativ scăzut 'BB minus' atribuit Turciei.